

JUSTITISMINISTERIET

Administrationsafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 12. december 2012
Kontor: Budget- og planlægningskontoret
Sagsbeh: Rune Nørr
Sagsnr.: 2012-0030-1137
Dok.: 605130

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 272 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 16. november 2012. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karsten Lauritzen (V).

Morten Bødskov

/

Rikke Freil Laulund

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 272 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Ministeren bedes på baggrund af artiklen om den morddømte HA-rocker Jørgen 'Fehår' Nielsen i BT den 1. oktober 2012 i ikke-fortrolig form redegøre for det forhold, at pågældende på den ene side har fået afslag på sin ansøgning om prøveløsladelse samtidig med, at vedkommende passer et fuldtidsarbejde som håndværker og således alene tilbringer aftener, nætter og weekender i sin celle i statsfængslet Østjylland.”

Svar:

Når 12 år af en straf af fængsel på livstid er udstået, afgør justitsministeren, om den dømte kan løslades på prøve. Dette fremgår af straffelovens § 41.

Det er efter straffelovens § 41, stk. 2, bl.a. en forudsætning for prøveløsladelse, at den dømtes forhold ikke gør løsladelse utilrådelig, og at der er sikret den pågældende passende ophold og arbejde eller andet underhold.

Det følger videre af straffuldbyrdslovens § 80, at der ved spørgsmål om prøveløsladelse efter straffelovens § 41 skal træffes afgørelse på et sådant tidspunkt, at en eventuel prøveløsladelse kan ske efter udståelse af 12 år af straffen af fængsel på livstid, samt at der er pligt til fornyet afgørelse af spørgsmålet om prøveløsladelse fra straf af fængsel på livstid senest 1 år efter en afgørelse om nægtelse af prøveløsladelse.

Endvidere fremgår det af straffuldbyrdslovens § 112, nr. 6, at en endelig administrativ afgørelse om nægtelse af prøveløsladelse i henhold til straffelovens § 41 af den dømte kan kræves indbragt til prøvelse for retten, når den pågældende har udstået 14 år af straffen af fængsel på livstid.

Kriminalforsorgen er således forpligtet til mindst en gang årligt fra udståelsen af 12 år af en livstidsstraf at træffe afgørelse om, hvorvidt der skal ske prøveløsladelse eller ej, ligesom den dømte fra det 14. år kan få efterprøvet et afslag ved retten en gang årligt.

Afgørelsen af, om den livstidsdømte skal løslades eller ej, afhænger af en konkret vurdering af samtlige sagens relevante omstændigheder, herunder navnlig den domfældtes farlighed og i forbindelse hermed risikoen for recidiv til lignende eller anden alvorlig kriminalitet.

I vurderingen indgår med stor vægt dels afsoningsforløbet, herunder om den indsatte har været i stand til at administrere de lempelser, som er tildelt den pågældende (udgang, ophold i åben anstalt, frigang, udstationering eller lignende), dels situationen, den domfældte vil stå i ved en løsladelse.

Til brug for vurderingen af den domfældtes farlighed indhentes i almindelighed en udtalelse fra Retslægerådet og anklagemyndigheden, som også inddrages på et tidligere tidspunkt i forbindelse med overvejelserne om lempelser i afsoningsforløbet.

Det fremgår af straffuldbyrdelseslovens § 3, at fuldbyrdelse af straf skal ske med fornøden hensyntagen til såvel straffens gennemførelse som behovet for at hjælpe eller påvirke den dømte til at leve en kriminalitetsfri tilværelse.

Det er således forudsat, at der kan ske prøveløsladelse også af livstidsdømte, at den dømte prøves af i forhold til stadig flere frihedsgoder, og at den dømte under strafudståelsen skal påvirkes og hjælpes til at kunne leve en kriminalitetsfri tilværelse.

Det kan oplyses, at det fremgår at Straffelovrådets betænkning nr. 1355/98 om straffuldbyrdelsesloven, at den gennemsnitlige afsoningstid for livstidsfanger, der blev løsladt i perioden fra 1985 til 1997 var 15 år og 4 måneder, hvor den længste afsoningstid var 19 år og 6 måneder.

Med henblik på at skabe den bedst mulige løsladelsessituation, når den tid kommer, tilrettelægger kriminalforsorgen efter drøftelse med Rigsadvokaten et langvarigt udslusningsforløb for den livstidsdømte med stadig flere frihedsgoder i overensstemmelse med de regler, der er på området.

Det kan videre oplyses, at der kan være endog meget stor variation i, hvornår en livstidsdømt får tilladelse til udgang og prøveløsladelse.

Et typisk afsoningsforløb for en livstidsdømt, der er medlem af en rockerklub, vil kort skitseret se således ud: Påbegyndelse af ledsagede udgange med efterfølgende overgang til uledsagede udgange. Det vil endvidere efter et længerevarende uledsaget udgangsforløb kunne være relevant med frigang til arbejde eller uddannelse, inden løsladelse på prøve finder sted.

Et sådant afsoningsforløb er nødvendigt for at kunne vurdere, om den indsatte er i stand til at administrere stadig større frihedsgoder, inden prøveløsladelse finder sted.

Endvidere er frigang til arbejde eller uddannelse med til at sikre den dømte den bedst mulige tilbagevenden til samfundet efter en lang afsoning.

Det er således i regler og praksis forudsat, at frigang til arbejde eller uddannelse kan tillades, selv om betingelserne for prøveløsladelse ikke er opfyldt.

Under frigangen vil der blive ført kontrol med, at den dømte ikke misbruger frigangstilladelsen. Kontrollen føres af en kontaktperson på frigangsstedet. Kriminalforsorgen har forinden via politiet indhentet oplysninger om den virksomhed, som den dømte skal gå frigang til, ligesom det undersøges i kriminalregisteret, om den pågældende kontaktperson er straffet. Endvidere afholder kriminalforsorgen samtaler med kontaktpersonen for at sikre, at den pågældende forstår sine forpligtelser overfor fængslet, hvis den dømte overtræder reglerne for frigangen, herunder at kontaktpersonen skal kontakte fængslet, hvis den dømte udebliver fra frigangen eller i øvrigt misbruger den. Endvidere foretager kriminalforsorgen stikprøvevis uanmeldte kontrolbesøg på frigangsstedet med henblik på at konstatere, om der sker misbrug af frigangen.

Der er således ikke tale om, at dømte på frigang frit kan færdes uden for fængslet i dagtimerne.